

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XII. De Chrysantho Novatianorum apud Constantinopolitanos Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

CAPUT XII.

De Chrysantho Novatianorum apud Constantinopolim Episcopo.

POst mortem Sifinnii Chrysanthus ad Episcopatum vi pertractus est. Erat hic filius Marciani, ejus qui ante Sifinnium Episcopus fuerat Novatianorum. Ceterum ab incunte etate in palatio militaverat. Postea vero regnante Theodosio seniore, Consularis Italiae factus, atque exinde Vicarius Britanniarum constitutus, ex utraque administratione maximam gloriam retulerat. Cum vero jam etate provecior Constantinopolim venisset, & Praefectus urbis fieri illic ambiret, invitatus Episcopatum suscipere compulsus est. Nam cum Sifinnius jam jam moriturus est, mentionem illius fecisset tanquam ad Episcopatum regendum idonei, plebs Novatianorum Sifinnii verba pro lege ducens, invitum illum per vim trahere aggressa est. Sed cum Chrysanthus fuga se subduxisset, Sabbatius opportunum sibi tempus evenisse ratus quo Ecclesiam potiretur, ab obscuris quibusdam Episcopis ad id comparatis, manus sibi fecit imponi, spreta religione jurisjurandi quo sese olim adstrinxerat. Porro inter eos qui Sabbatium ordinarunt, fuit etiam Hermogenes, qui ob libros suos plenos impietatis, ab ipso Sabbatio addita imprecatione fuerat excommunicatus. Verum is conatus ei non successit. Populus enim importuna ejus ambitione offensus, utpote qui Episcopus occupandi causa nihil non ageret, omni studio Chrysanthum investigavit. Quem cum in Bithynia latentem deprehendisset, vi pertractum ad Episcopatum promovit. Fuit hic vir prudentia simul ac modestia singulari. Ejusque opera Novatianorum Ecclesiae Constantinopoli plurimum aucta sunt & conservata. Hic primus aurum pauperibus ex propria pecunia distribuit. Ab Ecclesiis autem nihil accepit praeter duos panes Eulogiarum, singulis diebus dominicis. Ceterum Ecclesiae suae promovendae adeo studiosus fuit, ut Ablabium inter omnes sui temporis disertissimum Rhetorem, & schola Troili Sophistae abriperet, & Presbyterum

Κεφ. ΙΒ΄.

Περὶ χρυσάνθου ἑπισκόπου ἐκωνσταντίνου πόλεως ἑπιζ. ὄπου.

ΣΙΩΝΙΣ ἢ τελεθρήσανθον, χρυσάνθον καθαικλύθη εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ὡς ἡγὸς μὴ ἂν μαρκιανῆ τὴν χρομῆν ναυακίου ἐπισκόπου παρ' ὀσιωνίαν ἐκ νέας ἡλικίας ἐπὶ τῆ βασιλείᾳ θεοδοσίου βασιλέως, ὑπακούσας τῆς ἰταλίας χρομῆν, μεταταθῆναι ἐπὶ τῶν βρετανικῶν νήσων καλασας, ἐπαμάθη ἐπὶ ταῖς διοικήσεσι παρὰ τῆς ἰταλίας καὶ καλασῶν τὴν κωνσταντινούπολιν ἀποδιδὼν ἢ ἐπαρχῶν ἡγεῖσθαι πόλεως, εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἀκων εἰκλύθη σιωνίαν ἢ ἐκωνσταντίνου πόλεως ὡς ἐπιπρόεδρος τῆς ἐπισκοπῆς ποιησαμένης, ὁ ναυακίου λαὸς ὡς νόμον τὴν ἐκείνην φωνὴν λαβὼν, καὶ ἀκων βιαιῶς ἐλκεν ἐπεχειρεῖν τὴν χρυσάνθου φυγόντων, καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν εὐρηκέναι εὐκαιροῦν, ἐν ᾧ τῶν ἐκκλησιῶν ἐγκρατῆς ἡγήσασθαι, καὶ ἀσκιάξαι χρυσάνθου ἐπιθέσθαι αὐτῷ πᾶσι ἀσήμες, τὸν ὄρκον ὁμομῶσαι παρ' ἑδὲν θεῶν ἐπὶ τῶν χερσὶν ἔλασσαν αὐτῶν ἢν καὶ ἐρμηνεύσασθαι ἐπὶ βλασφημίᾳ συζητήσασθαι ἢ ἀπὸ μὴ καὶ ἄλλως ἐκκεκλήρητο ἢ μὴ αὐτῶν σκοπὸς τέλει ἐδέξατο μισήσας ἡ αὐτῶν λαὸς τὸ ὑπερῆρον, ὅτι πάντας σκοποῦν ἔπαρ εἰσδύναμι εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἐπαρῆς, παρ' αὐτῶν ἐλάσσει ἀνερωδῶν τὸν χρυσάνθου ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς ἐκωνσταντίνου παρ' ἐλάσσει ὁ ἀγὸς φράσιμον ἐκ ταυτῶν καὶ σάφους, καὶ πρὸς ἄλλους, ὑπῆρχε καὶ σφόδρα τὰς ναυακίων ἐκκλησίας ἐκ τῆς κωνσταντίνου πόλεως συνεκρέτησέν τε καὶ ἠύξασθαι καὶ παρὰ τῶν πτωχοῦ οἰκοθεν χρυσίον διένειμεν τῶν ἐκκλησιῶν ἐδὲν ἐδέξατο, παρ' αὐτῶν κλεικῶν δύο ἄρτας τῶν εὐλογιῶν ἐλάσσεισαν ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν αὐτῶν ἐκκλησίαν παρ' αὐτῶν, ὡς ἐ ἀβλαβίον τὸν αὐτῶν ναυακίων ῥήτορα, ἔσφρισε τῶν πρὸς τὴν κωνσταντίνου πόλεως, καὶ παρὰ τὴν τὴν παρ' αὐτῶν

παρεχόμενος ἔγλαφυραί περιουσιαί κ' αὐτοῦ φέρει· ἀλλ' ἀβλάβιος μὴν ὕστερον τ' ἐν νικαίᾳ τῶν ναυαλιανῶν ἐκκλησίας Ἐπίσκοπος καλέσθη, ἐν ταύτῃ καὶ θρησκευτικῶν ἐπιταγῶν.

Κεφ. ιγ'.

Περὶ τῆς ἀλεξανδρείας ἡρωμένους μάχης μετὰ κυρίλλου καὶ ἰουδαίου τῆς ἑπισκοπῆς κυρίλλου ἀπὸ τοῦ ὑπαρχοῦ ὀρέστην διαφορᾶς.

Υπὸ τὸν αὐτὸν τέτον χρόνον, καὶ τὸ ἰσχυρὸν ἐστὶν ἀλεξανδρείας Ἰζελαθητικῶς Ἐπισκόπου κυρίλλου συνέβη, δι' αἰτίαν τοιαύτην· ὁ ἀλεξανδρεὴν δῆμος, πλεονάζων ἄλλων δῆμων, χαίρει ταῖς σάσεσιν εἰδὲ πλεονάζουσαν ἀφ' αἰτίας, εἰς ἀφόρητα καὶ ἀσφόδρα κατὰ δίχα γνάμματος, ἔπαυσαι τ' ὀρμῆς· ἔτυχε δὲ τότε σασιάζειν αὐτὸ τὸ πῦρ πᾶσι ἐαυτῶν, ἔτι ἀναγκαίαν πᾶσι σάσαν, ἀλλὰ διὰ τὸ Ἐπιπολάζον ἀπάσαις ταῖς πόλεσι κακόν. Φημι δὲ τὸ σασιάζον περὶ τὸ ὄργανον· ἐπεὶ δὲ ἡμέρα σαββάτου ὄργανος, πλείονας ὄχλους συνήθριζε, τὰ περὶ αὐτῶν ἀργεῖν ἐκείνη τῇ ἀκροατικῆν ἔτενον, ἀλλὰ τοῖς θεατρικοῖς χολάζειν, ἰπμαχος τοῖς δῆμος μέρεσιν ἡμέρα καλέσθη, τετετέρον πᾶσι ὑπάρχον ἀλεξανδρείας ἐπιτάξαι καὶ ἀσάσιον, ἔδεν ἦσαν ἔμμενοι οἱ ἰουδαῖοι, τοῖς δ' ἑτέροις μέρεσι ἀνιπαθῆναι· καὶ μὴν πολέμοιοι πάντες τοῖς χειμῶνι καθεσῶτες, ἐπὶ τὸ πλεονάζον ὄργανον ἐκπεπολέμωντο καὶ ἐαυτῶν καὶ δὴ τότε ἦσαν δὲ τ' ἀλεξανδρείας ἐπάρχος πολυεὶαν ἐπιτάξαι ποιῆναι, ἔτω δὲ ὀνομάζειν εἰώθησαν τὰς δημοτικὰς διαλυπώσας, παρήσαν δὲ Ἐπισκόπου κυρίλλου οἱ σασιάζοντες ἡρωμένους ἔπαρχος διαλυπώσας γυναικῶν, ἡμῶν δὲ ἐν αὐτοῖς πρὸς ἀνὴρ ὀνομασίαν ἰεραξίνος γαμμάτων μὴν τῶν περὶ διδάσκαλος τὸν σατυρὸν ἀκροατικῶν Ἐπισκόπου κυρίλλου καθεσῶτες, ἔπειτό κέρως ἐπιταξίαι διδασκαλίας αὐτῶν εἰρεῖν ἢ σασιάζοντες τῶν τοῖν τῶν ἰερακῶν τῶν ἰουδαίων ἐν τῷ θεατρῷ σασιάζοντες, καλεῖσθαι ἐνθὺς, ὡς ἔτι εἰς ἄλλο σασιάζοντες τῷ θεατρῷ, ἢ σασιάζοντες τῶν δῆμων ἐμῶν ὀρέσθη καὶ περὶ τὴν ἰερακῶν τῶν διωκτικῶν τῶν Ἐπισκόπων, ἢ παρηγόρητον πολὺ τῆς ἰερακῶν τῶν ἐπιταγῶν.

A ordinaret. Cujus etiam conciones elegantes simul & acres circumferuntur. Verum Ablabius postea Nicææ Novatianorum Episcopus fuit, eodemque tempore illic Rhetoricam docuit.

CAP. XIII.

De pugna inter Christianos & Judæos Alexandria facta, & de Cyrilli Episcopi adversus Præfectum Orestem similitate.

Sub idem tempus Judæorum gens ab Episcopo Cyrillo Alexandria ejecta est hanc ob causam. Alexandrinus populus supra quam ceteri omnes, seditionibus delectatur: ac si forte ansam nactus fuerit, ad intoleranda facinora prorumpere solet. Neque enim impetum comprimit nisi sanguine effuso Contigit autem tunc temporis, ut plebs illic inter se tumultuaretur, non ex aliqua gravi ac necessaria occasione, sed ob malum quod in omnibus prope civitatibus inolevit, studium scilicet in spectandis saltatoribus. Nam cum die Sabbati Pantomimus quidam saltare solitus, maximam populi multitudinem congregaret, eo quod Judæi tum feriantes, non audiendæ legi, sed scenicis spectaculis vacarent, is dies populi factiones inter se committere consueverat. Ac tamenti à Præfecto Alexandria id aliquatenus repressum fuisset, nihilominus Judæi contrariæ factionis hominibus infensi esse perseverarunt: & præterquam quod perpetui sunt hostes Christianorum, tum Pantomimorum causâ multo magis iidem infesti existiterunt. Itaque cum Orestes Præfectus Alexandria, πολιτικῶν in theatro celebraret, sic autem vocare solent publicas dispositiones, adfuerunt illic etiam fautores Cyrilli, ut quid à Præfecto dispositum esset cognoscerent. Inter hos quidam fuit nomine Hierax, humilioris literaturæ magister: qui Cyrilli ferventissimus erat auditor: & in ejus concionibus plausus excitare solitus. Hunc igitur Hieracem in theatro conspicatus Judæorum populus, contestim exclamavit, non aliam ob causam eum in theatrum venisse, quam ut populum ad seditionem concitaret. Orestes vero jampridem in visa erat Episcoporum dominatio, tum quod Episcopi de potestate eorum, qui ad

